

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi uca 22. L. em. Telefon: 23-33. - Kiadóhivatal, Kisebbségnyelvi és Jegyiroda: Aradi uca 8. Telefon: 13-06. - Nyomda: Löw Lipót uca 19. Telefon: 26-34. Távirati és levélcím: Délmagyarország Szeged

Kedd 1932 június 7

Ara 16 fillér

VIII. évfolyam, 128. sz.

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3.20 vidéken és Budapesten 3.00, külföldön 6.40 pengő. - Egyes szám ára hétköznap 16, vasár- és ünnepnap 24 fill. Hirdetések felvétele tarifa szerint. Megjelentik hétfő kivételével naponta reggel

A háztulajdonos aszfaltja

A háztulajdonos aszfaltja nem a háztulajdonosé. De ő köteles megcsináltatni és rendben tartatni. Még pedig záros határidőn belül. Ez a záros határidő: újabban lett a háztulajdonos aszfaltjának a tulajdonsága. Állandó tulajdonsága. Új terminus technikus vonulván be ezzel nem annyira alkotásokban, mint terminus technikusokban szegény közgazdasági életünkbe, kedves kötelességünk e legújabb állandó fogalom helyét megjelölni, jellegét megrajzolni és tulajdonságait boncolgatni.

Mi különbség van a város és a háztulajdonos aszfaltja között? Nehéz lesz válaszolni erre a kérdésre. Olyan időket élünk, amikor legkönyebben a legtisztább szándéku embert értik félre. A világot sem állítanak például, hogy azt az aszfaltot, amely a városé, amelyet tehát a városnak kell nemcsak megcsináltatni, hanem karban tartatni is, Szegeden példátlanul elhanyagolták. Azt még kevésbé mernek állítani, hogy olyan hepehupás, rongyos, gödrös, kártékony és életveszélyes aszfaltot, mint amilyen Szegeden volt, részben van is, még nem látott a világ. *Le kellett volna fotografálni ezt az aszfaltot.* Nemcsak egyes szakaszait. A leggödrösebbeket. A legveszélyesebbeket. Nem. Az egészet. Minden kis porcikáját ennek a gyönyörűséges hatósági aszfaltnak. Ismételjük: a szegedi aszfaltot nem in konkrétó van itt szó. Ez csak példálódzás.

Arra az esetre, ha a szegedi hatóság olyan várospolitikát folytatna, amely miatt ma se lenne tisztességes kövezete, végleges csatornája, zavartalanul szuperáló vízvezetéke az egész városnak s amely miatt megtörténhetné, hogy Szegednek, amely az utóbbi évtizedben jóval többet mint tíz milliót költött luxus- és kulturacélokra, csak végső esetben, akkor is csak a legnagyobb megerőltetéssel lenne kétszáz ezer pengője teljes lerongyolódása miatt rendőrileg is már régóta kifogásolható egész aszfaltállományának a kijavítására.

Nemcsak az aszfalt állapota, hanem az eset is nagyon súlyos lenne tehát. Tisztában vagyunk vele, hogy ilyen körülmények között könnyen bántó lehet a párhuzam vagy a példálódzás is. Pedig Isten látja lelkünket, semmi sincs távolabb tőlünk, mint csak gondolatban is megbántani a szegedi hatóságot azzal, hogy ő türte, sokasította és állandósította a forgalmat nem előmozdító, hanem egyre jobban veszélyeztető és megbénító rongyos aszfaltot. A szép színeknek a helyi viszonyokról való ilyen gondos felrakása után nyugodtan folytathatjuk a párhuzamot. Tessék elképzelni — nem nagy fantázia kell hozzá —, hogy Szegeden is mulnak az évek, hogy az évek mulásával egyre jobban kiütözik minden, nemcsak az emberen, hanem az aszfalton is, a mulandóság. Az aszfalt elkezd romlani. Az aszfalt tovább romlik. Az aszfalt még tovább romlik. Az aszfalt hova-tovább csupa süppedés, csupa gödör, csupa forgalmi akadály. Az aszfalton már csak elvétve vannak ép részek, emlékeztetvén boldog időkre, amikor nem tartottuk a leghitványabb bazaltburkolatot is jobbnak az — aszfaltnál. A hatóságot mindez nem akadályozza meg abban, hogy nyilegyenesen menjen tovább a megkezdett uton. Elköltsön négy milliót a tanyai vasutra, tízet az egyetemre, háromat a Templom-térre, másfelet a színházra. Az aszfaltjavításra nem szán közben kétszáz ezer sem. Amikor meg szánni akarna,

akkor az a baj, hogy nincs kétszáz ezer pengője sem. Az Isten legkülönösebb kegyelmének köszönhető, hogy mégis abba a helyzetbe jut, hogy üres pénztár birtokában is kijavíthatja az aszfaltot.

Megkezdődik tehát a munka. Két hete is van már, hogy javítják a rongyos aszfaltot. Itt azonban véget ér a példázat költői világa. Kezdődnek az élet realitásai. Eppen akkor, amikor példánk szerint két-három hete dolgoznak a város aszfaltján s amikor a hatóságnak evés közben — aszfaltról lévén szó, kissé merész a hasonlat — megjön az étvágya. Az történik ugyanis, hogy a hatóság aszfaltilag körülnéz a városban. Magyarra fordítva ez annyit jelent, hogy most már vizitáltatni kezdi az aszfaltot. Komolyan, keményen, alaposan

és szigorúan. Persze nem a kocsiutak aszfaltját. Hanem a gyalogjárókékat. Azokat, amelyeket nem a város, hanem a háztulajdonos köteles karban tartani. Tréfát aztán igazán nem ismer a hatóság. Olyan érveket sem fogad el, mint amilyen az, hogy most már a háztulajdonosoknak is rosszul megy, hogy a külvárosokban közöttük is sok a kisegyszitencia, hogy még több az üres lakás, amely nem hoz semmit, de az adó utánuk is nagy. A hatóság nem ismer kiméletet. Most kell kijavíttatni a gyalogjárók aszfaltjait is. Abban az esetben is, ha kenyérré kell az a pénz, amelyet aszfaltra akarnak kierőszakolni. S nagyobb nyomtétel kedvéért mindenhol ott, ahol a háztulajdonos kifogást emel vagy ellenáll, *lefotografáltatják a gyalogjáró aszfaltjának megrongdolt részét...*

Julius 31-én tartják meg a német választásokat

A kormány cáfolja Hindenburg lemondását

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) Berlinből jelentik: Hindenburg elnök hétfőn aláírta az új választásokat elrendelő rendeletet, amely szerint Németországban július 31-én, vasárnap tartják meg az új választásokat. A német kormány erőlesen cáfolja azokat az Angliából jövő híreket, mintha Hindenburg 85-ik születésnapján lemondana az elnöki méltóságról.

A kormány kijelentette, hogy ezek a hírek teljesen alapiatlanok. A nemzeti szocialisták hivatalos lapja, az *Angriff*, azt írja, hogy "t-három napon belül valószínűleg hatálytalanítják a nemzeti szocialista rohamcsapatok feloszlásáról kiadott szükségrendeletet."

A budapest-szegedi autót útgye a képviselőház előtt

Kenéz kereskedelmi miniszter: „A nemzetközi autót útgye megépítésére póthitelit fogunk felvenni” — A léziszrendszer további kiterjesztését tervezik — A filléres vonatok és a párbajmánia

Budapest, június 6. A képviselőház hétfőn folytatta a kereskedelmi tárca költségvetésének vitáját. Alig tíz képviselő jelenlétében nyitotta meg az ülést Almásy László elnök.

A címmel Pintér László szólalt fel. Csodálkozással olvasta a filléres gyors megszüntetését. Ha a Máv. vasuti tarifákat a filléres gyors tarifáéhoz fogják irányítani, felbomlik a vasuti forgalom.

Propper Sándor a vasuti munkásság részére szervezkedési szabadságot kért. Azt mondják, hogy a magyar vasuti tarifa a legolcsóbb egész Európában. Ha a jövedelmekkel, a kereseti viszonyokkal hasonlítjuk össze a tarifát, akkor azt kell mondanani, hogy a magyar vasuti tarifa igen drága. A filléres gyors csak népszerűsíti a vasutat.

Fábián Béla: Mindenki megszerette. Megismer-tetik az országot.

Propper Sándor: A filléres gyors rentábilis is, kéri ne szüntessék meg.

Fábián Béla: Tízenkét év óta a kormány egyetlen népszerű cselekedete. Ezt is meg akarják szüntetni.

Kócsán Károly megdöbbenésének ad kifejezést afőlött, hogy a Ganz-gyár 450 tisztviselőt bocsátott el.

Váczonyi János: A magyar kereskedők tulajdonképp része a legrettelesebb válsággal küzd. Pedig a magyar kereskedelem valaha világhírű volt. A kereskedelem nem kíván általános moratóriumot, de kíván bizonyos kíméletű időt, hogy kötelezőségeknek eleget tehesen.

Felszólalása végén a párbajról beszélt. Vajonság-gal frivolitás, hogy a mai katasztrófális időkben komoly kérdéseket ilyen módon akarunk elintézni.

Usetty Béla: A kormányának kötelessége, hogy a tőkésekét kényszerítse tőkésüknek a termelés cél-

jaira való rendelkezésre bocsátására.

Malasits Géza munkásvédelmet sürget. Kéri a minisztert, hogy úgy a textilgyárakban, mint az építőiparban fokozott figyelemmel kísérje a munkásság kizsákmányolását, védje meg a munkásérdekeket.

Pakots József: A kisiparosok megsegítése állami érdek. A Máv. deficitje az egész állami életre nyomasztólag hat. Egyöntetű közlekedési politikát sürget, amelynek keretében a hajózást, a légi forgalmat és az autófuvvarozást harmonikus egy-ségbe kell fűzni.

Kórodi Káron János szóváltette, hogy a jugoszláv hatóságok politikai okokból lefagyasztották egy magyar hajóskapitányt, akit, bár a bírói eljárás során az ítélet felmentő volt, továbbra is fogva tartottak.

Fábián Béla statisztikát ismertetett arról, milyen óriási mértékben csökkent a belső fogyasztás. A magyar kisipar és kereskedelmén első-sorban köztérhek csökkentésével kell segíteni és meg kell szabadítani a konkurenciától. Minden szövetkezet egy kereskedőt tesz tönkre. Kérte a kereskedelmi minisztert, hogy nyilatkozzék az olasz szerződésről. Tájékoztatást kell kapnunk a cseh kereskedelmi szerződés eddigi tárgyalásainak eredményéről is. Tudni kell, hogy a kormány követette el hibát, vagy tanúsította-e kellő erélyt, kellőképp megvédte az ország érdekeit. Nem akarhatjuk azt, hogy a magyar társadalmat szélsőségekbe hajtsuk, amelyekbe belekerül akkor, ha a kereskedőnek nincs forgalma, az iparosnak nincs munkája, a mezőgazda nem tud értékesíteni.

Kabók Lajos arról beszélt, hogy az improduktív kiadások mellőzésével még a költségvetés jelenlegi keretén belül is lehetne olyan beruházásokat eszközölni, amelyeknek éppen a kereskedelmi tárca keretén belül volna helyük.

Férfi sportingek, női sportbluzok nagy választékban olcsó árakon Pollák Testvéreknél

Dinyés Lajos: Az egész körvéleményt nyugtalanítják a nap-nap után megjelenő hírek a most folyó gazdasági szerződésekké kapcsolatban. Az van elterjedve, hogy az olaszok megismerésére akarják felcselezni az élőállat vámját és emellett kontingentálást kívánnak. A kereskedelmi szerződéseket nem lehet szerelmi alapon megkötni.

— A transzcendentális utat jelentő

budapest-szegedi utvonulat,

amely Budapestnek a kelettel való kapcsolatát jelenti, országos érdekből jó állapotban kell tartani. Sajnos, úrsíri állapotokról kell beszámolnia. Nemcsak hogy az út nincs rendszeresen megcsinálva, hanem karbantartásáról sem gondoskodnak. Kéri a minisztert, hogy legalább is ezen a nagyfontosságú utvonalon gondoskodjanak a karbantartásról. A filléres vonatokkal kapcsolatban kéri a minisztert, hogy legyenek filléres tehervonatok is.

Müller Antal arról beszélt, hogy a kisipari exportot is támogatni kell.

László Miklós: Meg kell változtatni idegenforgalmi berendezéseinket és megfelelő embereket kell az idegenforgalmi hivatalok élére állítani. Vidékre is terjedjen ki az idegenforgalmi propagandát.

A délutáni ülésen

több felszólalás után hosszas beszédben vales ott a vita során elhangzottakra Kenéz Béla miniszter. A hídham — mondotta — anakronizmus, azonban szükség van rá, mert községi bevétel. Kijelentette, hogy a forgalmiadó fázisrendszerének további kitérítése várható. Ismételt hang-súlyozta, hogy

a budapest-szegedi nemzetközi autót megépítésére, amint arra mód kínálkozik, póthíttel fog felvenni.

A vasutasokról szólva, azt hangoztatta, hogy mi helyt a Máv. helyzete megjavul, ismét életbe lépjen az automatikus előléptetések. Az összes munkabérekről törvényjavaslat van előkészületben.

— Nincs olyan hatalom — mondotta többek között —, amely a karcolás kérdésben megkötné a kormány kezét. Az olasz kereskedelmi kapcsolatok ügyében elmondotta, hogy a kiegészítő tárgyalások során a kormány módot fog találni arra, hogy az állatkivitel érdekeit is érvényre juttassa.

A többség-ezután részleteiben is elfogadta a kereskedelmi tárca költségvetését. Az ülés végén Gál Jenő szólalt fel és az utóbbi időben elburjánzott párbajok ellen tiltakozott.

Merénylelkisérel Mussolini ellen

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Rómából jelentik: Angelo Sbardello, a szombati este letartóztatott merénylő részletes vallomást tett a rendőrségen. Nyíltan bevallotta, hogy merénylelket akart elkövetni Mussolini ellen. Azért ment Rómába mert azt hitte, hogy a Garibaldi-ünnepségek ideje alatt könnyen a Duce közelébe férkőzhet. A rendőrség a Mussolini körüli őrséget megkettőzte és a védelmet megszigorította.

Egy örült fiatalember megölte édesanyját és a holttest kezét elküldte a berlini francia követségnek

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Berlinből jelentik: A berlini rendőrség borzalmas bűntény ügyében nyomoz. Hétfőn délelőtt a berlini francia követség portásának egy fiatalember átadott egy csomagot azzal, hogy adja át a követeknek. A csomagot a követség titkári hivatala felfontotta és megdöbbenve konstataálta, hogy az ismeretlen ember két, lefűrésztelt női kezét küldte.

A véres csomaghoz levél is volt mellékelve, amelynek kusza írását nem sikerült elolvasni. A rendőrség mindössze annyit állapított meg, hogy a szövegben többször előfordul a Schoess név.

A sűbecki ügyészség táviratban értesítette a berlini rendőrséget, hogy a Lübeck közelében lévő Eugen nevű faluban egy Schoess nevű örült gazdasági gyakornok meggyilkolta édesanyját, a kezét lefűrészelte és megszökött. A berlini rendőrség a távirat alapján megállapította, hogy a gyilkos személyesen adta át a lefűrésztelt kezeket tartalmazó csomagot a követség portásának. Schoessnek nyomaveszett.

Raskó Sándort belvárosi plébánossá nevezte ki Glattfelder püspök

(A Délmagyarország munkatársától.) Berdán József halálával megüresedett belvárosi plébánosi állásra — amint ismeretes — a város kegyuri bizottsága Raskó Sándort, marosontuli fűesperest, csanádpalotai plébánost választotta meg. A választás eredménye alapján a polgármester a fellebbezési határidő lejártá után, kinevezésre terjesztette Raskó Sándort Glattfelder Gyula püspökhöz. A püspök szombaton írta alá a kinevezési okmányt. Az új belvárosi plébános beiktatása valószínűleg június 26-án lesz ünnepélyes ke-retek között.

Az idő

A Szegedi Meteorológiai Obszervatórium jelenté: Szegeden a hőmérséklet legmagasabb állása 29.6 fok Celsius, a legalacsonyabb 16.6 fok Celsius. A barométer adata nullafokra és tengerszintre redukálva reggel 757.8 mm., este 756.3 mm. A levegő páratartalma reggel 85 százalék, délelőtt 45 százalék. A szél iránya keleti, illetve délnyugati, erőssége 2-5.

Időjóslat a Dévidékre: Zivatarok, majd lehülés várható.

— A Kamarai Ügyvéd Unió békéscsabai ülés. Békéscsabáról jelentik: A Kamarai Ügyvéd Unió békéscsabai csoportja tegnap délután tartotta meg a csabai Kereskedelmi Csarnok új helyiségében ülését dr. Tardos Dezső elnökletével. A szegedi központi megbízásból dr. Szivessy Lehel elnök beszédében az ügyvédi unió célkitűzését fejtegette. Felhívta a figyelmet az ügyvédi nyugdíjintézet legutolsó mérlegére, majd az ügyvédi reform megalkotásának rendkívüli sürgősségéről szólt. Dr. Singer István főtitkár az aktuális ügyekről referált, dr. Lustig Géza és dr. Tegledy Lajos szóltak hozzá az elnök előterjesztéséhez. Majd dr. Olasz Béla reflektált a felmerült kérdésekre. Az ülést, amelyen a békéscsabai ügyvédek nagyszámban vettek részt, vas-csora követte.

Nagyarányu sikkasztás miatt letartóztatták Schwimmer Leót, a Hungária-malom igazgatóját

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) A rendőrség hétfőn este egy nagyszabású bűnügyben kezdte meg a nyomozást, amelynek első szenzációja az, hogy letartóztatták Schwimmer Leót, a Hungária-malom igazgatóját.

Schwimmer évtizedek óta állott a malomvállalat szolgálatában, amelynek igazgatósága teljesen megbízott benne. A nyomozás első adatai szerint az igazgató hat év óta folytatta manipulációt és mintegy 200.000 pengőt

sikkasztott el. A sikkasztásokat az első adatok szerint úgy követte el, hogy különböző szállítók és ügynökök részére eszközöltetett kifizetéseket, amelyeket azután visszajuttatott magának.

Az egyik malomtisztviselő bejelentésére házi-vizsgálatot rendeltek el és amikor a sikkasztásokat konstataálták, megtették a feljelentést. Detektívek jelentek meg Schwimmer Marosuccal lakásán. A főkapitányságon beismerő vallomást tett, este letartóztatták.

Munkaalkalmakat a téli nyomor megelőzésére

A Tanitók Háza, az OTI-székház, a Somogyi-telep, a Buvárió felülülése, az utak rendbehozása — Felsővárosi küldöttség a városházán

(A Délmagyarország munkatársától.) Hétfőn délelőtt népes felsővárosi küldöttség járt a városházán és Kecskés István vezetésével felkereste előbb dr. Aigner Károly főispánt, majd dr. Somogyi Szilveszter polgármestert. A küldöttség tagjai a különböző felsővárosi egyesületek vezetőségéből rekrutálódtak és célja az volt, hogy felhívja a hatóságok figyelmét arra a veszedelemre, amelyet a legközelebbi tél jelenthet, ha itéljében nem gondoskodnak megfelelő munkaalkalmokról. A küldöttség úgy a főispánnak, mint a polgármesternek terjedelmes memorandumot nyújtott át.

Az emlékirat megállapítása szerint az elmúlt télen végrehajtott inségakciók, a néhány pengős gyorssegélyek, a népkonyhai ébédok, az élelmiszer-csomagok, ha enyhültek is rövid időre a kétségbejítő helyzetben, tekintettel szempontból sokkal több kárt tettek, mint hasznolt, mert a munkásosztály önértelét súlyosan sértették. Becsületlen, közhasznú munkaalkalmakra van szükség, olyan szükségmunkára, amelynek produktív értéke legyen, amely a közvagyonot gyarapítja. Fontos azonban, hogy ezeknél a munkáknál a munkaerő domináljon, a rendelkezésre álló összeg nagyrésze ne anyagra, adminisztrációra menjen el, hanem munkabérré.

A memorandum felsorolja az összes munkaalkalmakat, amelyek között első helyen áll az építő munka: a megrongálódott köz- és magánépületek helyreállítása, tatarozása, modernizálása, új épületek emelése, mindezekelőtt azonban sürgős szükség van a város elcsúszt építési szabályrendeleteinek módosítására.

A küldöttség arra kérte a főispánt és a polgármestert, hogy sürressék meg a Tanitók Háza felépítését, hiszen meg volt és meg van most is a fedezet, a tervek készen vannak, a versenyfolyamat megkezdődött, már csak a munka kiadása lenne

hátra. De meg kell sürgetni az Országos Társas-tombiztosító Intézet évekkel ezelőtt tervezett új székházának felépítését is. Ehez a város annak idején tekintélyes összeget is adott. Az OTI megvásárolta a szükséges telket, a rajta lévő épületeket lebontatta, a város hatóságának tehát minden joga meg van arra, hogy követelje a székház felépítését.

A város maga is végezhet különböző közmunkákat. Így sürgős feladat lenne a Somogyi-telep vízellátása, a Kis- és a Nagybuvárto feltöltése, a Római-körút végénél új homokkiváló rakpart létesítése és a roesz szegedi utburkolatok kiadása, valamint a tanyai utak rendbehozása.

Az építkezési hajlandóságot nagymértékben elő lehetne mozdítani a házadómentesség kiterjesztésével és egyéb építkezési kedvezmények biztosításával.

Dr. Aigner Károly főispán megígérte a küldöttségnek, hogy a memorandumban foglalt kívánások teljesítése érdekében megteszi a szükséges lépéseket. Somogyi polgármester válaszában hivatkozott arra, hogy a város eddig is megtett, ezután is megtesz mindent a munkaalkalmak számának szaporítását. Ezért adta ki az aszfaltjavítási munkálatokat, rövidesen sor kerül a huszár-laktanya javítási munkálatainak vállalatra átadására. A Tanitók Háza felépítését már többször sürgette a hatóság, sürgetni fogja továbbra is és megkísérli a Buvárió feltöltéséhez szükséges államsegély kiutaltatását is.

— A legnagyobb baj az — mondotta a polgármester —, hogy nincsen pénz és így új munkaalkalmakról nem gondoskodhat a város.

A küldöttség erre azt ajánlotta, hogy szerezzen a város egy a maga, mint a magánosok számára OTI-kölcsönöket.

Eső és napernyők nagy választékban gyári áron Pollák Testvéreknél Fürdőcipők sapkák, övek

A pénzügyminiszter nem utalja ki a Buvártó feltöltéséhez szükséges 30 ezer pengőt

«Nem lenne értelme annak, hogy az állam ilyen munkára adjon pénzbeli segítséget»

(A Délmagyarország munkatársától.) Amilyen nagy lelkesedéssel tárgyaltak még néhány hónapja ez előtt is a rókusai lakótelepről, amelynek terveit a kultuszminisztérium műszaki osztálya készítette el, annyira hallgatnak róla mostanában. Nemrég még úgy volt, hogy a város előbb-utóbb mégis megkapja azt a harmincezer pengő államsegélyt, amelyre Kiebsberg Kunó kultuszminisztersége idején ígért meg a pénzügyminisztérium és amelyből a Kisbuvártó töltési munkálatait befejezhetnék, most azonban egyre kevesebb remény van arra, hogy az ígéretet bevaltsák.

A város hatósága már többször tett kísérletet, hogy megkapja ezt a pénzt. A legutóbbi feltérjesztésre mostanában érkezett meg a minisztérium válasza, amelyből az derült ki, hogy Szeged — félrevezetés áldozata. A miniszter ugyanis azt írja, hogy a harmincezer pengő nem utalja ki, mert információi szerint a Buvártó feltöltése nem nagyobb munka és csak igen kevés munkának nyújtana rövid időre szóló kereseti lehetőséget, tehát a mai viszonyok között semmi értelme sem

lenne annak, hogy az állam ilyen munkára adjon pénzbeli segítséget.

A polgármester terjedelmes feliratban válaszolt a minisztériumnak. Bejelentette feliratában, hogy a minisztérium információi helytelenek, mert a Buvártó feltöltése éppen az a munka, amelynél a lehető legtöbb munkát lehet kereseti lehetőséghez, hiszen a költségek túlnyomó részét munkabérekre kell fordítani, mert anyagbeszerzésre nincsen szükség, a töltéshez szükséges földanyag szállításánál is kézi erő alkalmazható a város. A polgármester közli a miniszterrel a múlt évben végzett töltési munkálatok költségeinek elszámolását, amely szintén azt bizonyítja, hogy a munkanélküliség enyhítése céljából a legjobban kihasználható munkanem a földmunka. Végül azt kéri a polgármester, hogy a miniszter változtassa meg elhatározását és utalja ki az államsegélyt, mert a város súlyos pénztelensége miatt egyelőre fillérre szükségmunkát nem végezhet az idősebb munkanélküliek pedig egyre jobban növekszik.

A héten befejezik a gázgyári tárgyalásokat

Hétfőn a gázgyári és a jogügyi bizottság tartott ülést, szerdán a központi igazgatóság képviselőivel tanácskoznak

(A Délmagyarország munkatársától.) A gázgyári ad-hoc bizottság és a jogügyi bizottság tagjai hétfőn délután ismét együttes ülést tartottak dr. Somogyi Szilveszter polgármester elnöklésével a városháza közgyűlési termében. Ezen az ülésen a gázgyár központi igazgatóságának képviselői nem vettek részt. Az ülést, amely zárt ajtók mögött folyt le, azért hívta össze a polgármester, hogy a két bizottság tagjait részletesen tájékoztassa a gázgyári koncessziótárgyalásokkal kapcsolatos kérdésekről. Az ülés nyolc óráig tartott, kedden délután folytatják.

Somogyi polgármester az ülésről a következőket mondotta a Délmagyarország munkatársának:

— Az eddigi tárgyalások során meggyőződtem arról, hogy a bizottság tagjai nincsenek, mint ahogyan nem is lehetnek teljesen tájékozódva a kérdés részleteiről. Nem ismerik eléggé a gázgyár üzletvitelét, üzleti tevékenységének lehetőségeit és így nem tudhatják, hogy üzleti szempontból mit várhat, vagy mit nem várhat a város a tárgyalások eredményétől, nem tudhatják, hogy üzletileg mit ér a gázgyár. Azért hívtam össze az ülést, hogy ezekről a részletekről tájékoztassam a

bizottságok tagjait. Egy-egy részletkérdés körül igen élénk vita támadt, számos felszólalás hangzott el és a felszólalások tendenciája általában az volt, hogy a nagybizottság keveseli azt az összeget, amelyet a kisbizottság által kidolgozott tervezet szerint a város kapna a gázgyártól a koncesszió meghosszabbítása esetén. De olyan értelmű felszólalások is elhangzottak, hogy a város mérsékeltebb áramegységárakat kössön ki, mert a szerződéstervezetben megállapított hatfilléres áramegységár — jelenleg 6.8 fillér — nem felel meg a gazdasági viszonyoknak.

Elmondotta a polgármester, hogy a vitát még nem fejezték be, ezért kedd délután folytatják a tanácskozást, szintén a gázgyár képviselői nélkül, szerdán reggel azonban folytatják a múlt héten félbeszakított tárgyalást. Ezen az ülésen részt vesznek a gázgyár központi igazgatóságának kiküldöttei is. Remélhető, hogy a tárgyalások ezen a héten befejeződnek. A tárgyalások anyagát és eredményét a polgármester részletes jelentésbe foglaltatja, a jelentést kinyomatja és a törvényhatósági bizottság minden egyes tagjának küld belőle, hogy mindenki áttanulmányozhassa a kérdést még a közgyűlés előtt.

„Statárium”

az almaszedés miatt

Személyes szabadság megsértése miatt 15 napra ítélték egy dorozsmai gazdát

(A Délmagyarország munkatársától.) Rendkívül érdekes ügyet tárgyalt hétfőn a szegedi járásbíró dr. Gád István járásbíró. Egy dorozsmai földműves-család ellen emelt vádat az ügyészség személyes szabadság megsértése címén azért, mert elfogtak egy almaszedésen érte embert, statáriális bíróság elé állították,

halálra ítélték, siralomházba zárták, de később felmentették a statárium alól.

Az ügy a múlt év őszén történt. Gyuris Mihály dorozsmai szőlőtulajdonos betért Tóth Józsefék

tanyájába ismeretlenül és azíránt tudakozódott, hogy van-e eladó alma. Tóthék azt felelték, hogy van almájuk, de az nem eladó. Gyuris a gazdával körülbelül egy félórát elborozgatott, azután hazafele indult. Tóth József a bucsuzásakor megengedte neki, hogy a tanya végében fekvő fákra szedhet gyerekei számára almát. Gyuris megköszönte a szíveskedést. A tanya előtt feküdt a biciklijé, mellette a szatyorja, amit megszedett almával és távozni készült. Hirtelen éles fültyszó hallatszott a tanya felől és azon vette magát észre, hogy be van kerítve.

Körülfogták és elfogták,

mint tolvajt. Tóth József még kezét is emelt rá. Az egyik mostohaafia: Farkas Károly megragadta a karját és bevitte a tanya udvarára. A megrémült embert itt újból körülállták.

Tóth József kijelentette, hogy lopáson érték tetten és a lopásra — mint maga is jól tudhatja — statárium van kihirdetve. Ennél fogva őt most

statárium elé állítják.

Tóth József a megrémült ember előtt ki is hirdette azonnal az ítéletet, hogy halálra van ítéltve. Az egyik fia lefogta Gyuris az apa pedig megmotozta, hogy nincs-e nála valami. Eközben kivették belső zsebéből a noteszt, amelyben 30 pengő volt és eltették a noteszt a pénzzel együtt. Gyuris hiába hajtogatta, hogy engedélyt kapott Tóthtól az almaszedésre, Tóth ismételtelen kijelentette előtte, hogy halálra van ítéltve, anélkül, hogy csinálhatna ez ellen valamit. Gyuris Mihályt ezután egy zárt verandára vitték és magára hagyták, előzőleg elengedték az udvaron a két hatalmas házőrző komondort. Tóth József időnként meglátogatta és borral kínálta, de a halálfelelőtli vacogó ember nem merete elfogadni a bort, mert félt, hogy leitatják és akkor elbánnak vele. De Tóth József

agyonlövésseel fenyegette,

ha nem iszik, ezért úgy tett, mintha inna, de csak színlelte az ivást. Estefelé a gazda kisebbik fia is meglátogatta a siralomházban. Gyuris Mihályt és átadott neki egy kosár csöves tengetit, a következő szavak kíséretében:

— Ezt morzsolja le, úgy se hosszú már az élete.

Gyuris nem látott a kuszorimorzsolásnak, el is végezte a munkát, mikor ismét jelentkezett a gazda és a következőket mondotta:

— Felment a statárium, eredj haza...

Közölte azonban vele, hogy a biciklijét ott tartja zálogot.

A hétfői tárgyaláson a vádlottak: Tóth Józsefné és Farkas Károlyné tagadták, hogy statáriumról beszéltek volna Gyurisnak. Tóth József elmondotta, hogy engedélyt adott Gyurisnak jehér alma szedésére, de Gyuris a piros almákból szedett. Ő nem is látta a dolgot, mások figyelmeztették, hogy tolvaj jár a szőlőben. Gyuris a felfedezéskor szokni próbált, futásra vette a dolgot, de az egyik fia elfogta.

Letartóztatták Gyurisot,

de csak azért, mert tettenéréskor jogában áll akárcinek a tolvajt letartóztatni.

A bíróság kihallgatta Gyuris Mihályt, aki egy adta elő a dolgot, mint a feljelentésében, de a vallomásában hozzátette a következőket is:

— Harctéren voltam, négy esztendeig orosz fogságban sanyalódtam, de olyan veszedelmes percekkel, mint ott, soha sem éltem át...

A bíróság bűnösnek mondotta ki Tóth Józsefet személyes szabadság megsértésében és 15 napi fogságra ítélt. Ebből a büntetésből négy napot az előzetes letartóztatással kitöltöttnek vett. A többi vádlottat a bíróság felmentette.

Széchenyi Mozi

Kedden június hó 7-én utoljára
A terem jéggel van hűtve
Budapesti Forum filmszínház kitűnő repertoár darabja

Köpenicki kapitány

A világ legnagyobb szélhámosának mulatságos története.
Főszereplő: Max Adalbert

Előadások: vasárnap 3, 5, 7, 9 órák
hétköznapokon 5, 7, 9 órák

GFB fürdőtrikók jobb, olcsóbb mint a külföldi Pollák Testvéreknél

Öreg diákok a piarista gimnáziumban

(A Délmagyarország munkatársától.) A piarista gimnáziumnak azok a tanulói, akik 1902-ben érettségiztek, találkozára jöttek össze szombaton és vasárnap. Megjelentek a népszerű szegedi középiskola volt tanítványai közül Aigner Károly főispán, dr. Benyovszky László ügyvéd, dr. Bugyi József postaigazgató, dr. Eisner Manó ügyvéd, dr. Kalmár Szilveszter királyi ügyész, Konrád Alajos tisztviselő, dr. Lakó József Máv. ügyvéd, dr. Löhl Sándor ügyvéd, vitéz Papp József nyugalmazott Máv. főintéző, Pásztor József lapszerkesztő, Petri László szobrász, Popper Ferenc börgyári igazgató, dr. Rosenfeld Viktor főorvos, Szivessy Tibor műépítész, Szóráth Pál honvéd gt. százados Sztríha Kálmán esperes-plébános, dr. Vajta Jenő ügyvéd. 1902-ben érettségiztek még, de kimentették távollmaradásukat Juhász Gyula költő, Balassa József szerkesztő, vitéz Bolond Béla ügyvéd, Vincze Frigyes kereskedelmi akadémiai tanár, dr. Nagy István kuriai bíró, Csányi Mátyás karmester, Faragó Miklós szerkesztő, Faragó Mihály plébános és dr. Gábor Arthur.

Vasárnap reggel fényelőkor a gimnázium VIII. osztályában jöttek össze az intézet egykori növendékei, akik tisztelgtek dr. Tihanyi Béla igazgató-nál. Dr. Aigner főispán néhány meleg szóval köszöntötte a piarista rendet és a rend szegedi intézetének mostani igazgatóját, aki rövid válaszában találóan jellemzte a piaristák tanítói munkásságát, amely — mondotta Tihanyi — ma is a régi szellemben folyik, abban a szellemben, amelyben ez a rend 200 év óta tanít.

Az intézet növendékei 8 órakor átvonultak a fogadalmi templomba misére és résztvettek ezen a misén az öreg diákok is. A misét Sztríha Kálmán szolgáltatta és ministráns két 1902-ben érettségizett diák: dr. Kalmár Szilveszter és dr. Lakó József voltak.

Az ünnepi hangulatú mise után a gimnázium dísztermében megkoszorúzták a hősi halottak emlékére a díszterem falába épített emléktáblát. Itt Vajta Jenő mondott beszédet.

A megható hangulatú kis ünnepség után kivonultak a temetőbe, ahol a piarista rendház halottainak sírját koszorúzták meg. Az 1902-ben érettségizetteknek Szegeden egykor végtelen népszerűségnek örvendő Bakó József volt az osztályfőnökük, a tanári karból életben van még Szinger Kornél nyugalmazott rendfőnök és Jászai Rezső rendi kormánytanácsos. Az érettségi találkozára mindkettőjüket meghívták és mindketten igen melegszerű hangulatban mentették ki távollmaradásukat. Szinger Kornél többek között ezeket írta a volt tanítványoknak:

— A régi emlékek hatása alatt, a régi szeretettel üdvözlöm az én kedves volt tanítványaimat!

— Az az ideális világ, amelyet szívünkhez kötött nemzeti irodalmunkban és a gazdag német kultúrában az én szeretett tanítványaimnak megrajzoltam, az az idő, amelyben őket lelki életünk szövevényes konstrukciójába bevezettem, amelynek kapcsán levontam velük az erkölcsi alapelveket, amelyeknek egykor életüket irányítaniuk kell, az az idő, amelyben a lelkesedéstől hevülő ifjak önképzését veztettem, mindenkor feledhetetlen emlékem volt jó és balsorsban, amelyhez ma is sokszor fordulok, mikor vigaszt keresek a kétségbeesítő jelenben.

— Harmincz éve, hogy szétváltak utaink! Az én vállaimra mindjárt azon évtől kezdődőleg súlyos és rendemre nagyfóntosságú megbízások nehezedtek, de az én kedves volt tanítványaim is befekerültek a nagy kavargóba, amelynek egy világ nyugalma esett áldozatul. En, a fáradt munkás azóta megpihentem, önöknek azonban továbbra is állniok kell még a nehéz harcok! Ha néha csüggedeznek a teher súlya alatt, szorgáljon biztatásul az a tudat, hogy magányában naponta imádkozik feledhetetlen volt tanítványaiért, lelki fiaikért, az az ember, akinek egész életében csak egy volt a óhaja, tanítványai boldogsága.

Szerető volt tanárunk Szinger Kornél.

Betöréses lopás — Nagy Kató 18 darab fényképeért

(A Délmagyarország munkatársától.) Nem mindennapi betörés történt a Széchenyi-téren. Az ismeretlen tettes — aki a jelek szerint reménytelenül szerelmes levag — csak hogy hozzá juthasson imádozottja fényképehez, a Korzó Mozi falába illesztett fényképkirakat piakítját az éjszakai órákban törtéte és abból a helygy 18 darab fényképet elvett. Az úgy nem mindennapi, mert az imádozott helygy:

— Nagy Kató, az Uja magyar származásu világ-hírú primadonnája...

A fiatal ember lelkesedésében bizonyára nem gondolta meg, hogy milyen súlyos következményekkel jár majd cselekedete, mert fényképkirakat kifosztásáért betöréses lopás címen vonják felelősségre. A nyomozást megindították.

30 KÖNYVET olvashat havonta 1 pengőért

mert naponla cserélhet könyvet a

Délmagyarország-kölcsönkönyvtár

előfizetője.

Meg kell erősíteni a tiszai védőtöltéseket

Az Alföldi Bizottság vándorgyűlése Békéscsabán. — 19-én Szegeden tart vándorgyűlést bizottsága

(A Délmagyarország munkatársától.) Az Országos Alföldi Bizottság szombaton és vasárnap Békéscsabán tartotta vándorgyűlését, amelynek keretében megalakították a bizottság békéscsabai és békésmegyei szervezeteit. A vándorgyűlés résztvevői szombaton megtekintették a békéscsabai speciális öntöző berendezéseket, köztük a város öntözőtőrtjét, amely az egész primitív berendezkedés ellenére is gyönyörű eredményeket produkál. Megtekintették gróf Széchenyi Károly százötven holdas új telepítésű mintagyümölcsösét, majd délután kisvasuton Ókigyásra rándultak ki, ahol a gróf Wenckheim-féle szőlőültetvényeket nézték meg és tanulmányozták a gazdasági vasut alkalmazását a mezőgazdasági ipar szolgálatában.

Vasárnap reggel kilenc órakor kezdődött meg gróf Klebelsberg Kunó volt kultuszminister elnökletével Békéscsabán a vándorgyűlés, amelyen többek között részt vett Bud János volt pénzügyminister is. Megjelentek az ülésen a békési és a környékbeli főispánok, polgármesterek, képviselők és felsőházi tagok. Szegedről dr. Somogyi Szilveszter polgármester, Berzenczey Domokos műszaki főtanácsos, dr. Kogutovitz Károly és dr. Bibó István egyetemi tanárok.

A vándorgyűlést dr. Márky Barna alispán üdvözlő beszéde nyitotta meg, utána gróf Klebelsberg Kunó tartott elnöki megnyitót. Az első előadást Sajó Elemér miniszteri tanácsos tartotta a Körösvidék vízgazdasági kérdéseiről. Ehhez az előadáshoz szólt hozzá dr. Somogyi Szilveszter polgármester, aki Szeged árvédelmi viszonyait ismertette és megállapította, hogy itt a védőtöltések megerősítésére van szükség, mert a Tisza vízállása évről-évre emelkedik, a borsodmegyei árterület megszüntetése következtében pedig igen veszélyessé válhatik Szeged környékén a helyzet.

Berzenczey Domokos műszaki főtanácsos műszaki szempontból ismertette Szeged árvédelmi viszonyait, pontosan megjelölte a szükséges tennivalókat, amelyek között első helyen a védőtöltések emelése áll.

A nagy érdeklődéssel hallgatott hozzászólások után gróf Széchenyi Károly tartott előadást »Alföldi gyümölcstermelés és annak szociális jelentősége« címen.

Beliczay Miklós felsőházi tag a tiszavidéki buza és a gabonatermelés kérdéseivel foglal-

kozott előadásában, dr. Somogyi Miklós, a gazdasági vasut főmérnöke »A buza utja tekintettel a gazdasági vasutak fejlesztésére és a vízi szállításra, továbbá a vasuti tarifapolitika« címen tartott figyelemreméltó előadást.

Az előadásokhoz számos hozzászólás történt. Azután megalakították az Alföldi Bizottság helyi szervezeteit, a vándorgyűlés Jánossy Gyula polgármester zárószavával ért véget.

Az Alföldi Nagybizottság vezetősége elhatározta Békéscsabán, hogy legközelebbi vándorgyűlését Szegeden tartja június 19-én ugyan-csak gróf Klebelsberg Kunó elnökletével. A szegedi vándorgyűléssel a bizottság tavaszi szezója befejeződik, a vándorgyűléseket szeptemberben folytatják Debrecenben, Nyíregyházán és Szentesen.

Ongyilkosság különös végrendelettel

(A Délmagyarország munkatársától.) Rainik János 60 éves munkanélküli magántisztviselő Madách-ucca 21. számú lakásán felakasztotta magát. Az ongyilkosságot vasárnap fedezték fel a lakók, akiknek feltűnt, hogy Rainik nem mutatkozik. A feleségétől külön váltan élő Rainik János nagy nyomorúságban tetette életét. Az ongyilkosság elkövetése előtt furcsa levelet írt, amelyben úgy végrendelezte, hogy miután azon az egy darab kötélen kívül semmije sincsen amit testálhatna, a kötelet hagyja a feleségére. Holttestét beszálították a törvényszéki orvostani intézetbe.

Az olvasó rovata

Tekintetes Szerkesztőség! Egy régi földművelésügyi miniszteri rendelet szigoruan elrendeli a »szerb-tóvis« és a »koldustetű« irtását. Ugy látszik, hogy az illetékesek ezt a rendeletet figyelmen kívül hagyják, mert ez a két kártékony növény szigoruan vírus a Gizella-téri Rákóczi-szobor előtt. Egy sor szerény Begonia Semperflores díszili csupán a kis parkot, de annál több a szerb-tóvis. Mi járókelők észreveltük, hogy a városi kertészet erre a kis parkra nem fordít elegendő gondot. Pedig nem kellene hozzá más, mint egy kis fáradság. Tisztelettel: Egy olvasó.

Jégszekerények kedves fiatalemberrel feltelek mellett legolcsóbban beszereshetők. **Fekete Nándor** Köcsög Lajos sugárút 18. ~ Telefon 20-72

Elsőrendű magyar gyártmányú
és eredeti amerikai JANTZEN

Gyapju fürdőruhák

nagy választékban legolcsóbb
leszállított árban

LUSZTIG IMRE Széchenyi
tér 2. sz.

A Katolikus Növédő népünnepélye

(A Délmagyarország munkatársától.) A Katolikus Növédő Egyesület vasárnap a késő éjszakai órákig lelkes agilitással rendezte, aszervaste, propagálta és vezényelte jól sikerült népünnepélyét a Széchenyi-téren. Jókedvű tömeg hullámozott a járdákon, konfetti halomszámra hevert szép-lopánkás apró lábak nyomán, egyságra szines lett a hangulat.

Mozgalmas élet folyt a sátrakban. Pettya, karóruhákban kedves ifjú hölgyek sűrűtek-forogtak a csárdában és fogyasztásra csábították a kiszáradt törku sétálókat. Ugyancsak népes volt a cukrászda. A hőség mindenestre nagy segítségére volt a rendezőségnek. A vásári forgalom rendezésében versenyeztek a tombolasátor, a bajltoni halászsátor, a kacsafogó, a világposta, a gyorsfényképező. Mindegyik előtt szerencsepróbálók és kibicelők, felkesilők és szórakozók, ahogy ez már népünnepélyen szokás. Az egyik ringispicnél négytagú cigánybanda húzta, a vice kedvéért lehetőleg mindegyik mást és más hangnemben, semmiben sem különbözvén ezzel némely modern muzsikától. A másik ringispicnél azonban egy kis muzsikuss tehetség produkciója vonta magára az érdeklődést. Hatéves kisleány kezette a dobot. Szemében még riadtság, hogy jól végzi-e dolgát. Apjáról se sem vette tekintetét, de kezécskéje és bámulatos taktusérzéke megszűfolta az egész együttes zenei tehetségét.

A korzó egész nap igen látogatott volt. A weekendvonat idegenei kíváncsian vonultak végig társadalmi eseményt nézni. Néhány szép arcocskák és jótékonyságot esdeklő mosoly megtették hatásukat. A levelezésnek szakadatlan buzgalommal dolgozott a csárda és táncsárda előtt, muszáj volt itt jól mulatni. A zónasátor előtt már délelőtti kezdődött a nagy munka. Olcsó áron olyan jó ételeket szolgáltak fel, hogy a látogatottság egyre nőtt. Dr. Buócz Béláné, dr. Papp Menyhértné, Pongrácz Albertné buzgókodtak itt. A zónasátor délután átalakult csárdává és cigányzene hangjai mellett reggel 3 óráig tartott a kiszolgálás. A buffetsátor dr. Aigner Károlyné, dr. Somogyi Szilveszterné, Láng-Miticzky Ernőné vezették. Itt délután 5 órától este 10-ig nem szünetelt a munka. Az eredmény várakozáson felül volt. A cukrászdát dr. Shooq Kálmáné és dr. Regdon Károlyné vezették. Rengeteg hómi fogyott szakadatlan kiszolgálás mellett. A tombolasátorban Simko Elemérné és dr. Hatos Sándorné buzgókodott reggeli éjjel, óriási anyagi eredménnyel. A konfettisátor, mint mindig, most is a szint képviselte és a hangulatoz. Vezették: dr. Rósa Gáspárné, Ifj. Dobay Gyuláné és Milkó Endréné. A világpostát a Kloss leányai tették mozgalmassá. Gál Melinda ügyes vezetése mellett rengeteg juksztárgy és virágfogyott. Az angol park vezetője Körmendy Mátyásné és Steininger Gyuláné voltak. A táncsátorban reggelig folyt a mulatság. Négy Manoné rendezése mellett, a főpénztárak bonyolították le a belépőjegyek eladását. Itt este 9 óráig szakadatlan permanenciában dolgoztak Zsótér Dezsőné, Aigner Nándorné, Korodi Gáborné.

A különben sikerült népünnepély rendezésének irányítását dr. Raskó Istvánné és Csikos Nagy Józsefné látták el körültekintéssel, eredményesen.

A népünnepélyen rendezett állatsorsjáték nyerőszámai a következők: Főnyeremény 2551 sz.: egy fejős tehén, 2. nyeremény 729. sz.: egy borju, 3. nyeremény 3224. sz.: egy sertés, 4. nyeremény 2064. sz.: egy malac, 5. nyeremény 1554 sz.: egy malac, 6. nyeremény 3448. sz.: egy bárány, 7. nyeremény 1334. sz.: egy bárány, 8. nyeremény 3332. sz.: egy pár liba, 9. nyeremény 1876. sz.: egy pár liba, 10. nyeremény 55. sz.: egy pár kacsa,

pár liba, 10. nyeremény 55. sz.: egy pár kacsa, 11. nyeremény 3081. sz.: egy pár kacsa, 12. nyeremény 4439. sz.: egy pár tyúk, 14. nyeremény 2523. sz.: egy pár tyúk, 15. nyeremény 2601. sz.: egy pár nyúl, 16. nyeremény 311. sz.: egy pár nyúl, 17. nyeremény 2411. sz.: egy pár galamb, 18. nyeremény 1318. sz.: egy pár galamb, 19. 3365. sz.: egy pár galamb, 20. nyeremény 1951. sz.: egy pár nyúl.

Országos gyűlés tárgyalja az iparosság kívánságait

Vasárnap értekezletet tartottak a szegedi kamarai kerületben tartozó ipartestületek

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi kereskedelmi és iparkamara körzetébe tartozó ipartestületek vasárnap a kamara nagytermében értekezletet tartottak, amelyen az iparosság gazdasági helyzetével, kenyérproblémáival és a segítés módjaitól foglalkoztak. Az értekezleten résztvettek a szegedi, orosházai, vásárhelyi, makói, szentesi, békéscsabai és csongrádi ipartestületek kiküldöttel. A kereskedelmi és iparkamarát dr. Tonelli Sándor főtitkár képviselte.

A tárgyalás alapját azok a határozati javaslatok képezték, amelyeket a legutóbbi orosházai értekezlet már megvitattott és amelyet a hódmezővásárhelyi ipartestület az orosházai határozat értelmében átdolgozott.

A javaslatok követelték a mammutfizetések leszállítását, az álláshalmozások megszüntetését, az iparfejlesztési törvényt, a kartelek teljes leépítését, az adósságok 50 százalékos devalorizációját, az adósság rendezésére kamat-

mentes kölcsönt, az OTI reformját és tulméréteztet adminisztrációjának leépítését, valamint az adózás egyszerűsítését.

A határozati javaslatokhoz Szemerényi Pál (Orosháza), Gábor István (Hódmezővásárhely), Kovács Mihály (Békéscsaba), Nyilas András (Orosháza), Kertes György (Békéscsaba), Gubicza Sándor (Orosháza), Takács Ferenc (Hódmezővásárhely), Cserép Sándor (Szeged) és Papp József (Makó) szövegezték hozzá. Elhatározták, hogy a javaslatban felmerült kívánságokat 60 napon belül országos iparosság gyűlésen tárgyalják. Papp József indítványára végül oda módosították a határozatot, hogy ha ezen időn belül az IPOSz kongresszust tart, vagy időközben megalakul az ipartestületek központi szerve, a végleges javaslatokat oda fogják terjeszteni. A határozati javaslatokat sürgősen átdolgozzák és kiegészítik a többi ipartestület részéről elhangzott kívánalmakkal. Hattagú szövegező bizottságot küldtek ki a munkálatok elvégzésére.

Hirek

— Szegedi építésszek nyerték az első díjat a vásárhelyi templom tervpályázatán. Vásárhelyről jelentik: Az új vásárhelyi katolikus templom építőbizottsága most foglalkozott a beérkezett pályaművekkel. A számos terv közül az első díjat az „Ad Astra” jellegű pályamunkának ítéltek; ezt a tervet két szegedi építész: Pálincás János és Reischag Béla készítette. A terv — mondja a bizottság jelentése — nagyvonalúsággal a modern templomépítő stílus jellemző, kifejező erejével oldja meg a feladatot. Mellőzi az aprólékos díszítéseket és minden hatást magával az anyaggal és a vonalakkal hoz ki. A terveket most közszemlére tették ki.

— Szabadások a városban. A városban megkezdődtek a nyári szabadságok. A tanácsnokok közül dr. Csonka Miklós kezdte meg szabadságát. Dr. Somogyi Szilveszter polgármester agusztusban utazik el, dr. Pálty József polgármesterhelyettes és Rack Lipót pénzügyi tanácsnok június 20-ától augusztus elsőjéig lesz szabadságon. A többiek szabadságidejét még nem állapították meg.

— A felvetett feltételek enyhítése a felsőkereskedelmi iskolákban. A középiskolai rostavizsgákkal kapcsolatban a kultuszminisztérium rendeletet adott ki az összes felsőkereskedelmi iskolákra vonatkozóan, hogy a következő tanévtől kezdve az első évfolyamba azok is beiratkozhatnak, akik a középiskola, vagy polgári iskola negyedik osztályát mint ismétlők végezték, vagy javítóvizsgát tettek. A rendelkezés célja az — mondja a rendelet —, hogy az egyetemi tanulmányokra alkalmatlan ifjúságot a gyakorlati pályákra terelje.

x Bundáját Mentusánál nyaraltassa! Károlyi-u. 3.

— Kétezer elemi iskolás diák tornaünnepélye Alsótanyán. Vasárnap délután az alsóközépponti sportpályán nagyszabású vármegyei elemi iskolai tornaünnepélyt rendeztek, amelyen kétezer növendék vett részt. Valamennyi résztvevő csapat kitüntette magát és általában a kis elemisták produkciója meglepetést keltett a szakkörök előtt. Különösen kitűntek a kézi szergyakorlatok, szabadgyakorlatok és a régi, magyar táncok. Az ünnepélyen megjelent dr. Glatfelder Gyula püspök, dr. Aigner Károly főispán, dr. Pálty József helyettes polgármester és az OTT részéről dr. Felicidesz Román.

— A Szegedi Képződő és Jóléti Nőegylet június 14-én, kedden délután 5 órakor, határozatképesség esetén 6 órakor a belvárosi óvodában rendkívüli közgyűlést tart. Ugyanaznap délután fél 4 órakor óvodai ünnepélyt rendeznek.

— A Magyar Férfiak Szent Korona Szövetségének közgyűlése. Vasárnap délelőtt tartotta meg a Magyar Férfiak Szent Korona Szövetségének szegedi alakulata dr. Muntján István elnökletével ezévi közgyűlést. Dr. Muntján bejelentette, hogy örgróf Pallavicini Alfonz akadémizotatása miatt nem jelenhet meg a közgyűlésen. Üdvözölte a központ megbízottját, gróf Csekonics Ivánt, majd azt mondta, hogy az ezeréves jogfolytonosságot csak az örökös király visszatérésevel lehet helyreállítani. Utána gróf Csekonics Iván tartotta meg beszédét. Azt fejegette, hogy az Európaszerte grasszáló gazdasági válság a nemzeti érzelmeik ébredését elősegíti. Az államok visszaérnek — mondotta — a jobboldali tisztességes kormányzathoz, amely annyi évszázadon keresztül kormányozta az országokat. Ezt a hangulatoz kell a magyar nemzetnek kihasználni — folytatta beszédét —, hogy kellő gazdasági összefogás és egyetértés mellett a restaurációt előkészítse. Szerinte a restauráció ellen a külföld komoly tényezői nem emelnének kiogást, ha ezáltal a Dunamendence problémája megoldódna. A beszéd után Sz. Szigthy Vilmos tartotta meg főtitkári beszámolóját. A tartalmas jelentésért a közgyűlés köszönetet szavazott, majd a pénztári és számvizsgálói jelentések után megtartották a tisztújítást, amelynek során elnökké örgróf Pallavicini Alfonz Károlyt, alelnökké Raskó Józsefet és dr. Muntján Istvánt, ügyvezető alelnökké dr. Simkó Elemért, főtitkárrá Sz. Szigthy Vilmost, pénztárossá Dékány Mihályt, ügyessé dr. Pisztor Emont választották meg.

CLIVE BROOK

a Sanghaj Express nagyszertű kapitányának
kimagasló alakításával

Éjfélől éjfélíg

izgalmas történet 10 felvonásban.

Azonkívül:

Híradó és Trükkfilm

ma és holnap a **Belvárosiban**

Csak 2 előadás 5 és 8 órakor!

3 nagy attrakció egy műsorban! Kálmán Imre operetteje a

R O N Y

Nagy Kató és Willy Fritsch-el és
IVAN MOSJOUKINE

legjobb filmje a

HADZSI MURAT

ma utoljára a Korzóban.

El ne felejtse juniusi bevásárlási igazolványát a kiadóhivatalban átvenni

Szerdán lejár a készletváltás bejelentési határideje

Legkésőbb 8-án, szerdán kell a textil- és kaucsukfűrésadó alá eső áruk után a készletváltást a forgalmiadóhivatalnak bejelenteni. A kizárólagos nagykereskedőknek és azon iparosoknak, akiknek raktárkészletük beszerzési ára 500 pengőnél több és akik az általános forgalmiadót a rendes szabályok szerint, vagyis nem átalányban fizetik, vagy mint segédnélküli iparosok általános forgalmiadó alól mentesek voltak, továbbá a fogyasztási és értékesítő szövetkezetek és azon kereskedők, akik textiliákat és kaucsukipari termékeket (esetleg más árukkal is) vegyesen árúsítanak, vagy pedig azon kereskedők, akik üzletüket 1931 október 1-je után kezdték meg, legkésőbb június 8-án kell a raktárkészletükre leírt a forgalmiadóhivatalhoz betérjeszteni, pontosan kiszámítva, hogy mily összegű készletváltást tartoznak leróni.

Azon kicsinyben, vagy kicsinyben és nagyban elárúsító kereskedők, akik a készletváltás fejében a november, december, január, február hónapokban fizetett forgalmiadó összeget tartoznak készletváltás fejében megfizetni, szintén legkésőbb június 8-án tartoznak írásban a forgalmiadóhivatalnak bejelenteni, hogy a fenti hónapokban mennyi forgalmiadót fizettek és így mennyi készletváltást tartoznak fizetni és hogy foglalkoznak-e fonál (cérna) eladásával is és hogy a május havi áruforgalom értékéből a fonálra eső rész 50 százalékon felül, vagy alul van-e. A kizárólag kaucsukipari termékekkel foglalkozók feltehetően leírt kötelesek legkésőbb 8-án betérjeszteni és a készletváltást pontosan kiszámítani.

— **Befejeződött a gyermekápolási kurzus.** Két hónappal ezelőtt dr. Láng-Miticzky Ernőné kezdeményezésére gyermekápolási tanfolyam kezdődött a gyermekklinika. A kurzus, amelynek 40 résztvevője volt, most fejeződött be. Az előadásokat dr. Petrányi Győző tanársegéd tartotta.

x Szűrméjét javítsassa Mentusnál, Károlyi-u. 3.

INGYEN

semmit nem kap, de ha megnézi kirakatainkat, meggyőződik róla, hogy férfi öltönyöket, felöltőket, női kabátokat, fiú és leányka ruhákat legelőnyösebben nálunk

VÁSÁROLHAT

mert a pünkösdi nagy áreszállítás folytán ezek a cikkek nevelésesen olcsó áron kerülnek árusításra

BLAU IGNÁTZ

KELEMEN U. 5. SZ. ALATTI

RUHAÁRUHÁZÁBAN.

Aldott állapotban lévő nők és ifjú anyák a természetes »Ferenc József« keserűviz használata által rendszeres gyomor- és bél-működést érnek el. A modern nőgyógyítás főképviseleti a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalommentesen hatónak találták. A Ferenc József keserűviz gyógyszerlárokban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Balesetek munkaközben.** Hétfőn délelőtt két súlyos üzemi baleset történt. Az Angol-Magyar Jutafonógyár telepén Faragó Kálmánné 25 éves munkásnőt egy orsó munkaközben úgy homlokán ütött, hogy az asszony eszméletlenül esett a földre. A mentők a kórházba szállították. Megállapították, hogy agyrázkódást szenvedett. — A Berlini-körút 35. számú házban Kiz János 28 éves péksegéd fejére esett egy vasrud. A péksegédet súlyos agyrázkódással a mentők a kórházba szállították.

— **Tyuklopás nagyban.** Jakab István 30 éves kisteleki cigány hónapok óta dézsmálta Szatymaz és környékén a baromfiókat. Legutóbbi tyukvadásán, szombalon rajtavesztett és rendőrkézre került. Tizenkét eszet ismert be. Letartóztatták.

— **Érettségi vizsgálatok a városi felsőkereskedelmi iskolában.** A szóbeli érettségi vizsgálatokat a városi felsőkereskedelmi iskolában dr. Hekler Antal budapesti tudományegyetemi tanár, miniszteri biztos elnökele alatt június 2., 3. és 4. napjain tartották meg. Vizsgálatra jelentkezett 34 jelölt, akik a vizsgalóbizottság határozata alapján a követelményeknek megfelelték. Jelen éretti lett 4 jelölt: Horváth Julianna, Klug Éva, Magyar Anna és Szombathelyi Margit. Jól éretti lett 14 jelölt: Abel Julianna, Baksy Sárika, Bálint Margit, Belényi Magdolna, Czucz Anna, Kiss Ilona, Nemetz Ida, Néber Mária, Rónai Anna, Somogyi Berta, Szabó Teréz, Tóth Juszilna, Vadász Klára és Valentiny Klára. Éretti lett 16 jelölt: Auer Terézia, Bielek Mária, Erdős Magdolna, Erszki Ilona, Gál Irén, Kiss Antonia, König Edith, Lányi Irén, Libor Rozália, Meskó Anna, Nagy Margit, Papp Mária, Poór Mária, Reichlinger Magdolna, Sándor Klára és Somogyi Amália.

— **Tizennégy kerékpárt lopott.** A rendőrség elfogta Gergulov Lázár román katonaszökevényi, aki nótorius kerékpártolvaj. Eddig 14 kerékpárt lopást ismert be. A rendőrség azt hiszi, hogy még 8-10 bűncselekmény terheli. Gergulovot büntetésének kitöltése után Romániába toloncolják.

Végeit ért a negyedik szegedi ipari vásár

Vasárnap este fejeződött be a negyedik szegedi ipari vásár. A rendezőség most állította össze a vásár mérlegét és a június tizediki előjárósági ülés elé részletes jelentést terjeszt. Az eddigi adatokból megállapítható, hogy a vásár látogatónak száma megközelítette a tízenöttezeret, a forgalom pedig mintegy 8-10.000 pengő volt. Az ipartestület deficitmentesen rendezte meg a vásárt, a helypénzek és belépti díjak fedezték a kiadásokat. A közönség nagy érdeklődést tanúsított a vásár iránt. A közönség támogatásáért őszintén hálás a szegedi iparosság. *Körmendy Mátyás* felsőházi tag, ipartestületi elnök a következő sorok közlésére kért fel bennünket:

— Most, hogy a negyedik szegedi ipari vásárt bezártuk, szükségét érzem, hogy az ipartestület vezetősége és az egész szegedi iparosság nevében hálás köszönetet mondjak mindazoknak, akik a vásár munkánkban támogattak bennünket. Köszönetet mondok a hatóságok, intézmények vezetőinek, a helyőrség parancsnokainak, a tantestület vezetőinek, a sajtónak és mindazoknak, akiket ha személy szerint nem is sorolhatok fel, de akiknek a nyilvánosság előtt ki kell fejeznem, hogy felbecsülhetetlen értékű támogatásukat a szegedi iparosság mély hálával köszöni. Külön köszönetet adozunk Szeged lakosságának, amely példát mutatott arra, hogy miként kell támogatni egy társadalmi osztály gazdasági akcióját.

— **Verekezés.** A Mikszáth Kálmán-ucca 8. számú házban hétfőn délután Sulyok József 38 éves ablaktisztító verekezés közben elesett és betörte a fejét. A mentők részszellették első segélyben.

Színház és Művészet

Gyémántkőszőrüs. Kapuzárás előtt a színház Armont és Gerbidon régi sikerű vigjátékát elevenítette fel egy estére. A negyedszázad előtti párisi vigjátéki levegő, a »csak felnőtteknek« humor, a kokottok szellemes iskolája ma már távol esik a mai hangulattól és a mai kérdésektől; de az enyhe társadalom-szatíra ma is eleven, a pergő párbeszédnek élnek és színesek. A gyémántkőszőrüsöknek ma a kedves kis Ginette-ek helyett mást kellene csiszolni, fényesíteni, nevelni: — talán az embert... A szereplők egész sora igyekvő lelkesedéssel szolgálta az előadást, a kietlen színpad azonban nem emlékeztetett azokra az időkre, amikor Armont és Gerbidon urak aratták a hangos sikereket. Székelyhidu Adrienne, Bardócz Rózsa, a vendégszereplő Oláh Ferenc, Lázár Tihamér, Misoga, Zilahy, Uti Giza, Kis Ilonka vettek részt a színpadi munkában, akiket többször szólítottak a tapsok a függöny elé.

A színházi iroda hírei

Ma bucsuzik a karszemélyzet a Toscában. Ma este Puccini örökszép operája, a Tosca kerül színre a színházban. Ebben a darabban bucsuzik a közönségtől a karszemélyzet. A mai Tosca előadás mindenképpen kimagasló eseménye és méltó befejezése lesz a szonnának. A operaestnek három illusztris vendége lesz: Szende Ferenc, az Operaház művésze, dr. Ocskay Kornél, az Operaház volt művésze és Szász Edit, a szegedi színház volt operaénekesnője. A egyszerű szonazáró művészi esemény elé nagy érdeklődéssel tekintenek városszerte.

Szerdán utolsó előadás. Ajtay K. Andor bucsuzik a Feketeszáru cseresznyében. Ajtay K. Andor, a szegedi színház éveken keresztül volt népszerű művésze szerdán este bucsuzik Szegedtől múlt évi leghíresebb szerepében, a Feketeszáru cseresznye Veliszavijevics Dusan szerepében. Ez az előadás egyben a szegedi színház utolsó előadása s így kettős érdekességű esemény lesz a Feketeszáru cseresznye szerdai előadása. Jegyek elővételben válthatók.

SZINLAP

Kedden este 8 órakor

TOSCA. Puccini háromfelvonásos zenedrámája. Rendezi Remete Géza, Vezényli Beck Miklós. Személyek, Cavaradosi Mario, festő dr. Ocskay Kornél mv., Tosca Flória, énekesnő Szász Edith mv., Scarpia, rendőrtörnök Szende Ferenc, Angelotti, posztikai fogoly Domonkos Emil mv., Spoletta, titkosrendőr Csonka Antal, Sciarone titkosrendőr Keleti Lajos, Sekrestyés Arany József mv., Börtonér Kovács Ernő, Pásztoriu Jakabos Olga.

A Délmagyarország féláru színházi jegyakkciója

A Délmagyarország féláru színházjegyakkciója során előfizetőink szerdán a Feketeszáru cseresznyében, Hunyady Sándor nagyszerű darabjának előadását nézhetik meg. Ezen az előadáson bucsuzik el a szegedi közönségtől Ajtay K. Andor, A féláru jegyeket a Délmagyarország jegyirodája árusítja.

A Délmagyarország utalvány féláru színházjegy váltására.

..... darab

Név:

Lakcím:

Nem kerül pénzbe a

DÉLMAGYARORSZÁG,
mert elköltött pénzének 5%-át vissz-
szaléri a kiadóhivatal, ha taka-
rékossági szervezeteinek üzletei-
ben szerzi be szükségleteit.

Sport

Hét gólt lőtt a Szeged FC a Terézvárosnak

Soba ennyi futballrajongó még nem ment ki a Szeged FC mérkőzésére, mint vasárnap. Az idő is kedvezett a játéknak, azonkívül ez volt a szegedi profiknak előreláthatólag utolsó bajnoki meccsük a tavaszi szezonban.

Vésztőlőn indult a mérkőzés. Akárhogy is nekilendült a Szeged, a Terézváros nem hagyta magát és az I. félidő 40. percében még 2:2-re állt a mecca. A közönség azonban rendületlenül bizott csapatában és a várva-várt gólzápor nem is maradt el.

A Szeged FC a második félidőben tökéletesen kielégített. Nem állítható ez azonban az első halftimeről. Azután magukra találtak a szegediek és a második félidőben valósággal rárohantak ellenfelükre. Tűz és ambíció volt játékukban, góllra és összjátékra törekedtek, keljes sikerrel. A Terézváros ellenállása meglokt, a Szeged FC lendületét többé nem tudta feltartani.

A kezdeti fölényeskedés okozta a Terézvárostól bekapott két gólt, amit a máskor kitűnően funkcionáló védelem rovására kell írunk. A halvesor sokat javult. A Polyák, Halas, Berkó összetétel eredményes trió — a támadásban. A csatársor harminc percig tétován küzdött és sok jó helyzetet nem játszott meg góllra. Havas viselkedése többször felbosszantotta a közönséget.

Halas volt az első gólszerző, amit Petrusa egyenlített, azután újból a Szeged vezetett Lukács szép lövésével, de Petrusa újból egyenlített. Havas 11-essel beállította az első félidő eredményét. A második félidőben Grósz három remek gólt szerzett, Lukács egyet. Csillag bíró vezette a mérkőzést.

Soroksár—Vac 5:3. Most a Soroksárnak már csak a Bak elleni mérkőzése van hátra, talán ezen sikerül a Bak-nak egy pontot elvenni a Soroksártól és akkor a Szeged bajnok lehet. Egyelőre egy ponttal vezet a Soroksár előtt.

A Soroksár—Vac mérkőzés különös körülmények között játszódott le. A Vac már 3:0-ra vezetett és csodálatosképpen a Soroksárnak mégis sikerült öt gólt rugni ellenfelének...

KEAC—SZAK 2:0 (2:0)

Eldött tehát az amatőrderbi, még pedig a KEAC megerdemelt győzelmével. A SZAK az első helyezett így a harmadik helyre esett vissza és nem sok reménye van arra, hogy javíthat a pozícióján. A meccs egyébként nem volt nivós. A SZAK főlénye a második félidőben szemmel látható volt, de a gyenge csapat mezőnybeli fölényét nem tudta gólokra váltani.

Zálogjegyét mielőtt eladná

győzdődjön meg, hogy legtöbbet fizet érte **Gáspár, Mikszáth Kálmán-u. 5. sz.** Keressék megvételre higányt, hamis csontfogakat, briliáns ékszert, régi arany és ezüstpénzeket. 278 Köröm a címre egyeztet!

UTC—Vasutas 2:0, SzTK—MAK 1:0, KTK—KAC 4:2, HTVE—SzTE 3:1. Az SzTE kiesett az I. osztályból.

28 gólt dobott a SzUE

A SzUE vasárnap komplett vízipólócsapatával tréningmérkőzést tartott a SzVSE-vel és ellenfelének — 28 gólt dobott.

A SzUE—SzVSE tréningmeccs előtt a SZAK játszotta le második osztályú bajnoki vízipólómérkőzését az MTE-vel és 3:2-re (2:1) legyőzte. A mérkőzést Hay Ferenc vezette.

Atlétkai versenyek

A SZAK kerületi atlétikai versenyének eredményei: 100 méteres sáktűzés (két előfutamban) 1. Parasin KEAC 11,2 mp. 2. Almássy SzTK 11,5 mp. 3. Gálffy SZAK 11,5 mp. 5000 m. 1. Kovács SZAK 16.33,6 p. 2. Jovanov SzTK 17.35,4 p. 3. Gyetvay MTE 17,50. Díszkoszvetés 1. Koch KEAC 42,20 m. (140 m. e.) 2. dr. Ilyés KEAC e. n. 41,35 m. 3. Harsányi KEAC 39 m. (110 m. e.) Magasugrás 1. dr. Tass KEAC 182 cm. (17 cm. e.) 2. Góbi KEAC 175 cm. (e. n.) 3. Boros KEAC 175 cm. (15 cm. e.) 400 m. 1. Gálffy SZAK 53,6 mp. 2. Szakáll SzTK 54,2 mp. 3. Dudás KEAC 54,7 mp. 4x1500 m. staféta 1. SzTK 1901 p. 2. SZAK b). Távolugrás 1. Almássy SzTK 6,57 (14 cm. e.) 2. Gaál KEAC 6,43 (29 cm. e.) 3. dr. Tass KEAC 6,41. (30 cm. e.) Svédstaféta 1. KEAC 206,2 p. ker. rekord! 2. SzTK 219,4 p. Súlydobás 1. Koch KEAC 12,53 m. (1,85 m. e.) 2. Góbi KEAC 12,41 m. (1,20 m. e.) 3. Balogh KEAC 12,06 m. (1,50 m. e.) Rudugrás 1. Molnár TFSK 3,15 m. (25 cm. e.) 2. Soóky SZAK 2,96 (8 cm. e.) 3. Olasz SzTK 2,85 (15 cm. e.) 1000 m. 1. Lázár KEAC 239,4 p. ker rekord! 2. Kovács SZAK 2,56 p. 3. Kovács MTE 2,57 p. Hármassugrás 1. Gaál KEAC 13,58 m. (90 cm. e.) 2. Boro KEAC 13,35 (e. n.) 3. Dunszt KEAC 13,23 (1,30 cm. e.)

Az I. Liga eredményei: Újpest—Bocskai 6:0 (3:0), Nemzeti—Attila 0:0, Vasas—Somogy 2:0! Ferencváros—Hungária kupadöntő 1:1 (1:1 (1:0))

Az agri uszón versenyen Bárány nyerte a 100 méteres gyorsuszó bajnokságot, Hild a 100 m. mell. uszóbajnokságot. A 400 méteren Szabados után Mihályffy (SzUE) harmadik lett.

Magyarország vidéki tornász bajnokságát dr. Tóth (PEAC) nyerte. 2. Alth (KEAC), 3. Ruckwer (SzTE.)

Póllé-kisérlet — hét adag fagyaltért. A SzUE-nak három póllécsapata van: az I., a B) és a C) csapat. Ez utóbbi leginkább az ifik-ből rekrutálódik és talán ezt a formációt fűti a legnagyobb lelkesedés. Annnyira ambicionálják a sikert, hogy lehetetlen feladatokra is vállalkoznak. A C) csapat kerekje, a Vágó-nemzettség legifjabb sarja, legatöbb merész lépésre határozta el magát. Mint a C) csapat kapitánya, kihívta az első csapatot. Az egy-kötélnek is állt, de kikötötte, hogy amelyik csapat vesz, a győztes csapat minden tagjának egy adag fagyaltot fizet. A tét tehát nagy volt és kockázatos. A C) csapat sztárjai meg is szepentek az öregek ajánlatától. Viszszavonultak tanácskozára és félórát tartó beható megbeszélés után úgy döntöttek, hogy — ilyen körülmények között nem állnak ki. Hiába ajánlott fel ezután Hay Pál dupla adagot, a C-ét többé vízbe kényszeríteni nem lehetett.

Tőzsde

Zürichi deviza zárlat: Páris 20.16, London 18.85.5 Newyork 510.5, Brüsszel 71.37.5, Milánó 26.25, Madrid 42.15, Amsterdam 207.15, Berlin 120.85, Szófia 3.70, Prága 15.15, Varsó 57.37.5, Bolgrad 9.05, Bukarest 3.06.

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos árfolyam-jelentése: Angol font 21.15—21.55, belga frank 79.80—80.40, cseh korona 17.00—17.10, dán korona 114.80—115.80, dinár 9.96—10.08, dollár 570.50—573.50, francia frank 22.30—22.50, hollandi forint 231.55—232.85, lengyel zloty 64.00—64.50, leu 3.46—3.56, leva 4.06—4.19, lra 29.20—29.50, német márka 135.70—136.60, norvég korona 104.60—105.60, osztrák schilling —, svájci frank 110.70—111.40, svéd korona 107.60—108.60.

Budapesti terménytőzsde zárlat: Buza tiszai 77 kg-os 12.05—12.45, 78-as 12.20—12.55, 79-es 12.35—12.75, 80-as 12.45—12.85; felsőtisza és jászszági 77 kg-os 12.05—12.15, 78-as 12.15—12.25, 79-es 12.30—12.40, 80-as 12.35—12.50; tiszavidék különleges 80 kg-os buza 13.10—13.60; rozs, pestvidki 12.90—13.00, egyéb 12.90—13.00; takarmányárpa I. 14.71—15.25, II. 14.50—14.75; zab I. 17.00—17.50, II. 16.00—16.50; tengeri tiszai 16.75—16.90; korpá 11.55—11.80.

Cékházi terménytőzsde zárlat: Az irányzat lanyha. Buza júliusra 52.50 (—), szeptemberre 54.62.8 (—), decemberre 57.50 (—); tengeri júliusra 28.37.5 (—), szeptemberre 30.87.5 (—), decemberre 32.25 (—); rozs júliusra 31.12.5 (—), szeptemberre 33.50 (—), decemberre 36.12.5 (—).

Nyiltilér

Nyilatkozat

Afúrtott — a »Szegedi Napló« felelős szerkesztője — magam és a lap többi munkatársai: Hartmann Mihály és Bártfal Kontsek László nevében kijelentem, hogy a »Szegedi Napló« kötelékéből mai nappal kiváltunk és így a lap további szerkesztéséért felelősséget nem vállalunk.

Szeged, 1982 június 6-án.

Török Sándor hírlapíró

Szerkesztői üzenet

Előfizetők! Gleichenbergben a háromhetes kura teljes ellátással kerül 275 schillingbe.

Gyermek írások, furdódreszek, tréningruhák eddig nem létezett olcsó árban Magyar Harisngóruházban, Károlyi u. 3

3 szó:

Tölcséry fagyalt jó!

1 tölcsér 5 fillér. 1 pohár 20 fillér. Tisza Lajos körút, bazárépülettel szemben

Belvárosban fűszer- és csemegeüzlet

eladó. — Érdeklődők leveleit „Fűszer“ jelige alatt továbbítja a kiadó.

Keres

Magánház

aláépített, magasföldszintes, egy négy és egy kétszobás teljes komforios lakással eladó. Érdeklődni lehet Mará tér 10. szám alatt.

Andrée, Fränkel, Strindberg

Az első léghajós sarki expedíció története

Írta: Dr. Benda László

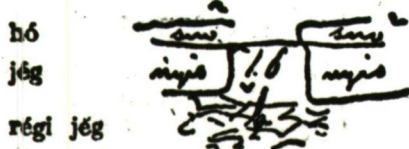
Andrée és társai is rengeteget szenvedtek és nélkülöztek a jégen, lelkiileg lesújtotta őket az a tudat, hogy végleg kiszolgáltatottak és a jég áramlása dönti el sorsukat, mégis a tudós élt bennük halálos küzdelmük utolsó órájáig. És legszebb eredményeiket ott érik el, ahol a legtöbb baj és nyomorúság várja őket: az állójégen.

Legelsősorban az állójég rétegzettsége tűnt fel Andréének. A szabadon uszó jégtáblákon megfigyelhette, hogy 2-3 rétegből tevődnek össze. A rétegek tömörségben és színben eltértek egymástól. Így pl. az aug. 1-én megfigyelt jégtömb összetétele a következő volt:

Ez a rétegzettség úgy állott elő, hogy a jégtáblák egymásra sodródtak és összefagytak. Lépcsőzetes felépítésük az egyes rétegek különböző fajsúlya miatt jött létre aközben, hogy a jégtáblák áramlásuk során egymáshoz ütődtek.

Fontos megfigyelést tettek aug. 9-én. A normális jégvastagságot 1.6 m-nek találták. A

jégtáblákat hó borította. Helyenkint a táblák közötti vizen át régebbi jeget (b) pillantottak meg, amelynek a vízzel érintkező szabad felülete kásás és csomós volt. Ennek a különös jelenségnek valószínű mechanikai magyarázata a következő: A szabadon áramló jégtáblákban bizonyos energiamegnyeség halmozódik fel, amely a szélsőségek és a tengervíz áramlásának függvénye. (Hogy nagyon kézzelfogható példát említsék, ugyanez történik a mozgásban lévő vonatokkal; innét ered a vonatösszeütközések katasztrófális megnyilvánulása.) Akkor, amikor egy jégtábla az előtte haladóra felcsuszlik, ez az energiamegnyeség teljesen felemészthető; éspedig egy része a csuszási surlódás leküzdésére használódik el, másik részét pedig az ütközés pillanatában a másik jégtáblának adja át. Ha tehát [E]-vel jelöljük az összes, kezdeti energiát, akkor felírhatjuk, hogy

[E] = E átadott + E ütközésnél + E surlódásnál elhasznált.

Az [E]-t nem a test magpontja rejti magában, hanem [E] energiája van minden egyes legkisebb, parányi részecskének. Mármost be következhetik az az eset is, hogy nagyobb I. jégtáblára a mögötte uszó II., kisebb tömegű, vékonyabb tábla nem vízszintesen, hanem ferde síkban csuszlik fel. A kép csak

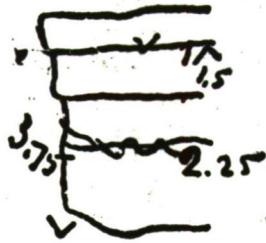
magyarázza a helyzetet, de természetesen sohasem egy él mentén történik meg a felcsuszás, hanem egy lapon megy végbe. A II. tábla elől haladó darabja kevesebb energiát veszít, mint a hátsó rész, sőt felcsuszás köz-

ben ismét energiát nyer. Elérhet közben ez a II. sz. tábla egy olyan helyzetet, hogy a levegőben ágaskodó első fele, saját súlya alatt letörik. Mivel a jég nagyon rideg test, ez igen könnyen következik be. A letört darab előre lödül és vagy lecsuszlik az I. sz. tábláról ismét a vízbe, vagy ha az I. sz. tábla nagyobb volna, addig csuszlik azon előre, míg csak meglevő [E]-jét az ellenállások fel nem emész-
tik.

Ebben az esetben az I-re felcsuszott II. tábla darabjai közt hézag támad, amelyet elép a tengervíz és csak nagy hideg esetén fagy be friss, darabos, kásás jéggel a kis hézag.

Ezek a hézagok tehát nem rianások, nem azok az igazi csatornák, amelyeket már megismertünk elbeszélésünk folyamán, hanem egészen más természetűek s hajlandó volnék őket szakadásoknak nevezni.

Égészen újszerű tanulmányokat is végzett Andrée az állójégen és ezek expedíciója legkimagaslóbb eredményel. Már korán, pár nappal leszállásuk után észrevette Andrée, meg társai is, hogy a jégen, főleg a nagy, egészséges, sima jégtáblákon itt-ott agyagrögök, kis sáros kupacok tűnnek fel. Aug. 24-én pedig azt a megfigyelést tette, hogy fentebbi

képen bemutatott rétegzett jégtábla egyes jéglapjai közt is agyagos zsínórok vannak. A következő nap még jobb alkalma nyílt, hogy ezt a jelenséget megfigyelhesse. Olyan jégtáblát találtak, amelynek oldalába vízszintes fu-

tású árkok, vájatok mélyültek. Pontosabb megfigyelésnél kiderült, hogy a (rajzban a, b, c, d, e-vel jelölt) élek azért maradhattak meg, illetőleg képződhetek ki, mert azokat kemény agyagpala, vagy csonttárgyott agyagcsomók alkották. Andrée szerint a legnagyobb, (a) jelű, felső agyagcsomót a víz folyton aláásta és ahogy az leszakadozott, képződtek ki a (b, c) élek, mivel az agyagdarabok a jégtábla minden kis széléhez keményen hozzáfagytak. Több helyütt a közbenső kávékat, vájatokat darabos jég és hó elegye töltötte ki és ilyen helyeken a jégtábla rétegzettsége eltűnt. A (d és e) helyeken nem sok agyag tudott felgyülemelni, vagy egyáltalán hiányzott az. Ezek az élek nem is tudtak annyira kifejlődni, mint szomszédaik.

(Folyt. köv.)

Jómegejelenésű

szorgalmas és megbízható

ügynök

azonnalra kerestetik. — Cím a kiadóhivatalban.

Apróhirdetések

A következő napra csak délután 5 óráig fogad az apróhirdetést a kiadóhivatal.

BUTOROZOTT SZOBÁK

Széken butorozott külön bejárattal uccai szoba június 15-re kiadó. Feketesas u. 22., I. 2.

Különbejárattal elegáns uccai szoba kiadó. Széchenyi tér 8. II. 23.

Lépcsőházi bejárattal emeleten butorozott 2 szoba kiadó. Szilágyi u. 3.

Jobb kereskedő vagy iparos segéd lakást kaphat. Polgár u. 16., ajtó 7.

Belvárosban elegáns különbejárattal uccai szoba fürdőszoba használati kiadó. Tömörkény u. 8.

Egy különbejárattal kétágyas butorozott szoba fürdőszoba használati kiadó. Vitéz u. 16. sz., I. emelet, bal.

Szentháromság u. 15. sz. I. emelet ajtó 3. szám egy szép uccai szoba július 1-re kiadó.

Lakás-Üzlet

Teljesen modern 4 szobás lakás kiadó augusztus elsőre. Tudakozódni Tisza L. körút 79. sz. háztulajdonosnál.

Teljesen modern 3 szobás lakás kiadó augusztus elsőre. Tudakozódni Párisi körút 37., iroda.

Két szép uccai szoba irodának vagy rendelőnek: ugyanott egy butorozott szoba is kiadó. Kelemen u. 11., I. 1.

Magánházban 4 szobás lakás kerttel a Szt. György téren november esetleg aug. 1-re kiadó. Tudakozódni: Tisza Lajos körút 19., I. em., 3.

Foglalkozás

Divat

Női cipők fehér és szürke lak 12.50. díszel

férfi cipők barna és fekete 14.50. díszel

Ia anyagból Előrendeltől előkészítés és javítás divatcipész, Feketesas uccs 21

Kifutónak nagyobb, ételmes fiút vagy leányt felvesz. Fehérneműüzlet, Klauzál tér 9.

Napernyő

Áthúrást hozott anyagból vállalok, izlésesen, divatosan, gyorsan készítek. Silbermann ernyőkészítő, Püspök ucca 12. Püspök bazár mögött. 187

Bejáró keresteik 10-12. Mars tér 6. Schwartz.

Cipőtűző állandó munkára — elsőrendű — azonnal felvéteik. Varga cipész, Gizella tér.

Délmagyarországot látogató

utazónak

könnyen elhelyezhető kocsis-
ségeket adnak, amit 16-
olka mellett terjeszthetnek. —
BECZ, Rudolf-tér 5. 190

Ügyes elsőrendű varró-
leányt azonnal felvesz. —
Havrincák női divatterem,
Attila ucca 7.

Tornacipő

P 3'50

APACsing

P 4'50

Schwarz

Testvérek

Széchenyi tér 14.

Szebbnél szebb

Mezőnyaknak alkalmas
ajándék, fehérneműk
finom harisnyák, csipke-
kendők, paplanok, asztal-
neműk, a legelőbban
kaphatók a 90

»VÖFÉLYHEZ«
emelt vászonban
Klauzál tér 9. sz.

Szép férfi szövet nadrág
eladó. Mars tér 4., udvar-
ban, balra.

Vannak jókarban lévő kis
jégszekrényt. Szilágyi u. 6.

Antik szobát eladó. Mik-
száth Kálmán u. 6.

Jókarban

levő használt ruhák, sz-
logóedulat és más holmik
legmagasabb áron vesz
Schwartzné, Mars-tér 6.

KÜLÖNFÉLEK

Uj

tenniszpálya

nyílik, jelentkezőket felvesz,
Kossuth Lajos S. ut 22. iroda,
naponta délután 2-4-ig 197

Társat keresek 2500-3000
pengővel, »Pénze biztost-
va« jellegre.

7000 P kölcsönt adok bel-
városi házra I.-ső helyre
évi 8%, rövid zongorára
kölcsönt adok. Meghírt
Bankbizományi iroda, Szt.
István tér 10.

Nyará évi pót. vagy ma-
gánvizsgára előkészít több
évi gyakorlati bíró jó-
nevelésű urifia. Megkeresé-
seket a kiadóba Eredmény
jellegre.

Mészárosok figyelmé-
ben Kiehb, nagyobb
hőfűtő tőkének való
fa kapható Kovács La-
jos bognármesternél,
Párisi körút 34 a.

LEVELEZÉS

Agilis jellegre levél van a
kiadóban.

Kézpénz jellegre levél van
a kiadóban.

Felelős szerkesztő: PASZTOR JÓZSEF.

Nyomatott a kiadótulajdonos Délmagyarországi
Hírlap- és Nyomdai Rt. könyvnyomdájában.

Felelős üzemvezető: Klein Sándor.